

WET NATUURBESCHERMING

Aanvullend onderzoek vleermuizen – Pathé Amstelveen

Ref.: 1600006A20-R19-1042
12 november 2019

Gemeente Amstelveen

Contactpersoon De heer R. Koekenbier
Adres Laan Nieuwer-Amstel 1
1182 JR AMSTELVEEN

RPS advies- en ingenieursbureau bv

Auteur F. Reijngoudt
Projectleider T. Denayère
Gecontroleerd door S. Tummers
Projectreferentie 1600006A20-R19-1042
Versie concep
Totaal aantal pagina's 13

Handtekening

Akkoord S. Tummers
Adviseur Ecologie

Handtekening

Akkoord Tom Denayère
Projectleider

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever. Alleen aan het originele complete rapport kunnen rechten worden ontleend. Dit rapport mag UITSLUITEND in zijn geheel worden gereproduceerd.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Onderzoeksvragen	4
1.3	Leeswijzer	4
2	PROJECTOMSCHRIJVING	5
2.1	Projectgebied	5
2.2	Ingrep	6
3	METHODE	7
3.1	Vleermuizenonderzoek.....	7
3.1.1	Opzet en uitvoering	7
3.1.2	Nadere analyse: geluidsopnamen.....	8
3.1.3	Effectanalyse voorgenomen ingreep.....	8
3.1.4	Advies vervolgtraject	9
4	RESULTATEN EN ANALYSE.....	10
4.1	Gewone dwergvleermuis.....	10
4.2	Analyse effecten en consequenties ten aanzien van Wet natuurbescherming	11
5	CONCLUSIE EN ADVIES.....	12
5.1	Conclusie.....	12
6	BRONNEN	13

BIJLAGEN

1. Resultaten vleermuisonderzoek kraamperiode
2. Resultaten vleermuisonderzoek paarperiode

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Voor het centrum van Amstelveen worden plannen gemaakt voor de bouw van een bioscoop met een ingang vanuit het Stadsplein. Ten behoeve van de plannen voor de Pathé bioscoop moeten werkzaamheden worden uitgevoerd aan gevels van bestaande gebouwen. Dit is zowel aan de orde bij gevels aan de achterzijde van de schouwburg, als aan de gevels aan de voorzijde van de schouwburg aan het Stadsplein. Ook moeten zes bomen worden verwijderd.

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet worden getoetst of er sprake is van strijdigheid met de Wet natuurbescherming. Voor het onderhavig project is daarom in maart 2019 een quickscan uitgevoerd (RPS, 2019). Uit deze quickscan werd geconcludeerd dat nader onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk was. Andere beschermde natuurwaarden zijn niet in het geding.

1.2 Onderzoeksvragen

De bouw van de bioscoop en de bomenkap kunnen gevolgen hebben voor de ter plaatse voorkomende beschermde vleermuissoorten. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

De onderzoeksvragen zijn als volgt:

- Welke beschermde vleermuissoorten zijn binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig?
- Welke voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te voorkomen en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen?
- Welke maatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te mitigeren of te compenseren?
- Is een ontheffing en/of vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de ligging van het projectgebied en de voorgenomen werkzaamheden en planning daarvan beschreven. In hoofdstuk 3 is de onderzoeksmethode beschreven. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van het veldonderzoek en de effectanalyse. Tot slot zijn in hoofdstuk 5 de conclusie en het advies opgenomen.

2 PROJECTOMSCHRIJVING

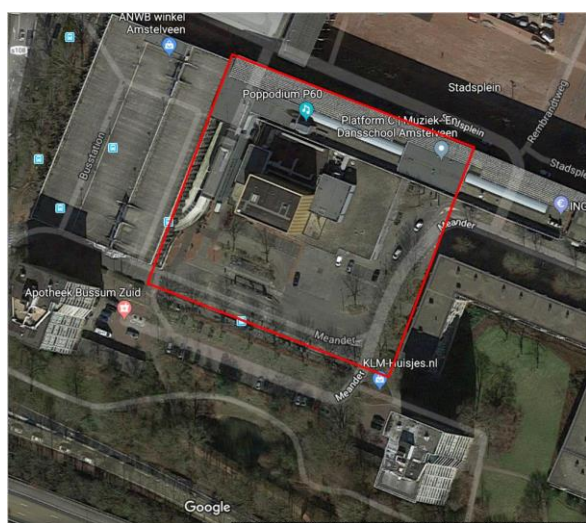
2.1 Projectgebied

Het projectgebied is gelegen in Amstelveen in de provincie Noord-Holland, in de gemeente Amstelveen. Ten noorden, westen, zuiden en oosten liggen verschillende woonwijken zoals Keizer Karelpark en Randwijck. Ten zuiden van het projectgebied loopt de A9 van Schiphol naar Diemen.

In figuur 2.1 is de ligging van het projectgebied in Amstelveen weergegeven. Figuur 2.2 geeft het projectgebied via een luchtfoto weer.

figuur 2.1: ligging van het projectgebied (rode omlijning).

figuur 2.2: luchtfoto met de ligging van het projectgebied (rode omlijning).

Het projectgebied ligt ongeveer in het midden van Amstelveen ten noorden van de A9. Het projectgebied zelf ligt aan de Meander en het Stadsplein. Het projectgebied heeft de volgende Amersfoort-coördinaten: 119-479.

Het projectgebied bestaat vooral uit gebouwen, straten en wegen en op verschillende plekken bomen, struiken en overig groen (grasvelden). De bioscoop is aan de oostzijde gelegen aan een busstation en ten noorden grenst de bioscoop aan het Stadsplein waar winkels gevestigd zijn. In figuur 2.3 is een impressie weergegeven van het projectgebied.

figuur 2.3: impressie van het projectgebied.

1) achterzijde bioscoop, 2) winkelstraat aan de noordzijde, 3) bomen en struiken ten zuiden van het projectgebied.

2.2 Ingreep

Werkzaamheden

De volgende werkzaamheden worden mogelijk uitgevoerd ten behoeve van de bouw van de Pathé bioscoop in Amstelveen. De exacte werkzaamheden zijn ten tijde van het opstellen van deze rapportage nog niet bekend.

- Verwijderen zes bomen binnen het projectgebied.
- Verwijderen en aanpassen huidige infrastructuur.
- Verrichten bouwwerkzaamheden achterzijde huidig gebouw schouwburg.
- Verrichten bouwwerkzaamheden voorzijde schouwburg (zijde Stadsplein) ten behoeve van de entree van de bioscoop.
- Inrichten werkterrein.

Planning

De uitvoeringsperiode en -duur van het project is nog niet bekend.

3 METHODE

3.1 Vleermuizenonderzoek

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden is nader onderzoek gedaan naar het voorkomen van vleermuizen en de functie van het projectgebied.

De inventarisatie wordt uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017. Dit protocol is het resultaat van een evaluatie van het Vleermuisprotocol 2013 door deskundigen van Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. In de laatste versie van het protocol zijn de meest recente ecologische inzichten verwerkt. Werken volgens dit protocol geeft een grote mate van zekerheid dat het onderzoek van voldoende kwaliteit is om een eventuele ontheffingsaanvraag te onderbouwen.

Deze manier van onderzoeken betreft een steekproef gebaseerd op momentopnames. Daarom kan niet uitgesloten worden dat soorten en/of functies niet waargenomen zijn tijdens de inventarisaties of soorten op een ander tijdstip wel aanwezig zijn in en rondom het projectgebied. Deze manier van onderzoek doen is aanvaardbaar in termen van de Wet natuurbescherming, omdat de methode en inspanning voldoende invulling geven aan de zorgplicht (artikel 1.11). De initiatiefnemer heeft gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

3.1.1 Opzet en uitvoering

Het onderzoek is uitgevoerd tijdens het kraam- en paarseizoen van vleermuizen. Het projectgebied is in vijf ronden onderzocht door een vleermuisdeskundige (zie tabel 3.1).

Op grond van ligging en aard van het projectgebied is het noodzakelijk onderzoek te doen in de volgende perioden:

- Kraamperiode: 15 mei – juli: vaststellen aanwezigheid kraam- en zomerverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied.
- Paarperiode: augustus – september: vaststellen paarverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied.

Gedurende zowel de kraamperiode als de paarperiode is het projectgebied door één persoon geïnventariseerd op vleermuizen met behulp van een batdetector (type: Pettersson D240x) en opnameapparaat (type: Tascam DR-05X).

Het projectgebied is gedurende de kraamperiode tweemaal 's avonds en eenmaal 's ochtends geïnventariseerd. Tussen deze bezoeken is een tussenperiode van 10 – 30 dagen gehanteerd. Tijdens de paarperiode is het projectgebied tweemaal 's avonds, ruim na zonsondergang, geïnventariseerd. Tussen deze bezoeken is een tussenperiode van 10 – 20 dagen gehanteerd. Met deze onderzoeksinspanning kan een voldoende duidelijk beeld worden verkregen van het gehele gebouw, zowel aan de voorzijde als aan de achterzijde en de bomen.

De onderzoekrondes worden alleen uitgevoerd wanneer het weer daartoe voldoende geschikt was (voldoende hoge temperatuur, geen neerslag en/of harde wind). Alle waarnemingen zijn direct in een smartphone met GPS in het veld opgeslagen. Op grond van zwermende vleermuizen rond middernacht in de zomer en paarverblijfplaatsen in het najaar is een inschatting gemaakt of winterverblijfplaatsen aanwezig zijn.

tabel 3.1: onderzoekrondes ten aanzien van vleermuizen.

Datum	Tijdstip	Onderzochte functies	Naam medewerker	Weersomstandigheden
21-05-2019	21:30-23:38	Vliegroute, foerageergebied, kraamverblijfplaats, zomerverblijfplaats	F. Reijngoudt, K. Maartense	12 °C, bewolkt, droog, 1 Bft
26-6-2019	22:00-00:07	Vliegroute, foerageergebied, kraamverblijfplaats, zomerverblijfplaats	F. Reijngoudt, J. Willemsen	18 °C, bewolkt, droog, 2-3 Bft
27-6-2019	03:18-05:25	Vliegroute, foerageergebied, kraamverblijfplaats, zomerverblijfplaats	F. Reijngoudt, J. Willemsen	15 °C, Bewolkt, droog, 1-2 Bft
29-8-2019	21:07-23:37	Vliegroute, foerageergebied, paarverblijfplaats	F. Reijngoudt	18 °C, onbewolkt, droog, 1 Bft
23-9-2019	20:00-22:30	Vliegroute, foerageergebied, paarverblijfplaats	F. Reijngoudt	16 °C, licht bewolkt, droog, 1 Bft

3.1.2 Nadere analyse: geluidsopnamen

Indien een soort niet met zekerheid in het veld kon worden bepaald, zijn geluidsopnamen gemaakt met een extern opnameapparaat (type: Tascam DR-05X).

Vervolgens zijn de opgenomen geluiden in Batsound geanalyseerd aan de hand van de criteria uit de literatuur. Door zichtwaarnemingen konden het gedrag en daarmee de functie van het gebied voor vleermuizen vastgesteld worden.

3.1.3 Effectanalyse voorgenomen ingreep

Zodra bekend geworden is welke vleermuissoorten in het projectgebied aanwezig zijn en welke functie(s) het projectgebied heeft voor vleermuizen, is een analyse gemaakt van de te verwachten effecten door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Het betreft hier een beschrijving van verwachte tijdelijke negatieve effecten en/of negatieve effecten op de langere termijn als gevolg van de werkzaamheden. De effecten worden beoordeeld op het niveau van individuen.

3.1.4 Advies vervolgtraject

Ten slotte wordt een advies gegeven voor het vervolgtraject. Uit het aanvullend onderzoek kan naar voren komen dat negatieve effecten op vleermuizen aan de orde zijn. Wanneer negatieve effecten als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden worden verwacht, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen te worden opgesteld (en nageleefd) en uitgewerkt in een natuurtoets. Mitigerende maatregelen worden op elk individueel project afgestemd, waarbij voorschriften vanuit kennisdocumenten worden meegenomen en kennis over reeds bewezen effectieve maatregelen wordt toegepast. De natuurtoets dient als onderbouwing voor een ontheffingsaanvraag.

4 RESULTATEN EN ANALYSE

Gedurende het onderzoek is binnen het projectgebied één soort vleermuis aangetroffen:

- Gewone dwergvleermuis.

In tabel 4.1 zijn per soort de waarnemingen en functies weergegeven. In bijlage 1 en 2 zijn de verspreidingskaarten opgenomen. Alle vleermuizen, die tijdens het onderzoek rondom het gebouw zijn waargenomen, zijn genoteerd. Hierdoor kan het zijn dat één vleermuis meerdere keren genoteerd is als deze voor een langere tijd is blijven foerageren. Elke waarneming is weergegeven in de overzichtskaarten.

In onderstaande tabel en toelichting is gespecificeerd hoeveel vleermuizen daadwerkelijke tegelijkertijd zijn waargenomen in het projectgebied en naar verwachting rondvliegen.

Bij enkele opnames van geluiden kon de soort dwergvleermuis niet vastgesteld worden (gewone dwergvleermuis of ruige dwergvleermuis). Dit is in de overzichtskaarten opgenomen als dwerg spec.

tabel 4.1: overzicht aangetroffen soorten en functies. Per soort zijn de aangetroffen functies en het aantal individuen (ind.) per functie weergegeven.

Soort	Winterverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Zomerverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Foerageergebied	Essentiële foerageergebied	Vliegroute	Essentiële vliegroute
Gewone dwergvleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja, 4 ind.	Nee	Ja, 4 ind.	Nee

4.1 Gewone dwergvleermuis

Verblijfplaats

Tijdens de paarperiode (augustus – oktober) zijn meerdere keren een sociale roep van gewone dwergvleermuis waargenomen bij het grasveld bij de flats ten zuidoosten van het projectgebied. Vermoedelijk heeft hier een gewone dwergvleermuis een verblijfplaats. Het gehele veldbezoek lang vloog hier één gewone dwergvleermuis die sociale geluiden maakte. De exacte locatie kon niet vastgesteld worden. Wel kon worden vastgesteld dat de verblijfplaats buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden ligt.

Direct ten oosten van het projectgebied, is voor korte duur ook een gewone dwergvleermuis waargenomen die sociale geluiden maakte. Deze vleermuis vloog heen en weer langs de Meander. Vermoedelijk is in het flatgebouw ten zuiden van de Meander een paarverblijfplaats aanwezig. De exacte locatie kon niet vastgesteld worden. Wel kon worden vastgesteld dat de verblijfplaats buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden ligt. Andere sociale geluiden waren niet waargenomen gedurende het vleermuisenonderzoek.

In de kraamperiode (mei – juli) zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen vastgesteld. In de paarperiode (augustus – oktober) zijn geen paarverblijfplaatsen of mogelijke winterverblijfplaatsen vastgesteld.

Foerageergebied

Het projectgebied functioneert als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. In zowel de kraamperiode als de paarperiode zijn geen vleermuizen foeragerend binnen de begrenzing van het projectgebied waargenomen. Op drie locaties buiten de begrenzing van het projectgebied waren foeragerende dwergvleermuizen en dwerg spec. aangetroffen; langs de groenstrook ten zuiden van het projectgebied (2 ind.), bij het grasveld ten zuidoosten van het projectgebied (1 ind.) en bij een parkeerplaats ten oosten van het projectgebied (1 ind.).

Gezien de lage aantallen foeragerende gewone dwergvleermuizen binnen de begrenzing van het projectgebied, wordt uitgesloten dat het projectgebied een functie vervuld als essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuis.

Vliegrouete

In de kraamperiode zijn twee overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen langs de zuidkant van het projectgebied. De vleermuizen kwamen vanuit twee verschillende richtingen en er is geen vaste vliegrouete waargenomen.

In de paarperiode zijn drie overvliegende gewone dwergvleermuizen en een dwerg spec. waargenomen ten oosten van het projectgebied. Deze kwamen uit verschillende richtingen en gingen verschillende richtingen op en is er geen vaste vliegrouete waargenomen.

Gezien de lage aantallen overvliegende dwergvleermuizen binnen de begrenzing van het projectgebied, wordt uitgesloten dat het projectgebied een functie vervuld als essentiële vliegrouete voor gewone dwergvleermuis.

4.2 Analyse effecten en consequenties ten aanzien van Wet natuurbescherming

In het projectgebied zijn enkele individuen van foeragerende en overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Voor deze soorten heeft het projectgebied geen essentiële functie als foerageergebied of vliegrouete. Daarnaast zijn er geen vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig binnen de begrenzing van het projectgebied.

Wanneer bij de uitvoering van de werkzaamheden gebruik wordt gemaakt van bouwverlichting, kan wel verstoring plaatsvinden van de aanwezige foeragerende en overvliegende vleermuizen. Daarom dient in de periode april t/m november tussen zonsondergang en zonsopkomst geen gebruik te worden gemaakt van breed uitstralende bouwverlichting. Hiermee wordt verstoring op foeragerende en overvliegende vleermuizen geheel voorkomen. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is voor vleermuizen dan niet noodzakelijk.

5 CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Conclusie

Ten behoeve van de bouw van een bioscoop is een vleermuisonderzoek uitgevoerd aan de Meander in Amstelveen.

Gedurende het onderzoek is binnen het projectgebied één soort vleermuis aangetroffen:

- Gewone dwergvleermuis.

Uit het vleermuisenonderzoek kan het volgende geconcludeerd worden:

- Het projectgebied heeft geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen;
- Het projectgebied heeft geen functie als essentieel foerageergebied voor vleermuizen;
- Het projectgebied heeft geen functie als essentiële vliegroute voor vleermuizen.

Wanneer in de periode van april t/m november tussen zonsondergang en zonsopkomst geen gebruik gemaakt wordt van breed uitstralende bouwverlichting is geen verstoring van aanwezige vleermuizen aan de orde.

Het aanvragen van een ontheffing voor vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

6 BRONNEN

Geraadpleegde literatuur:

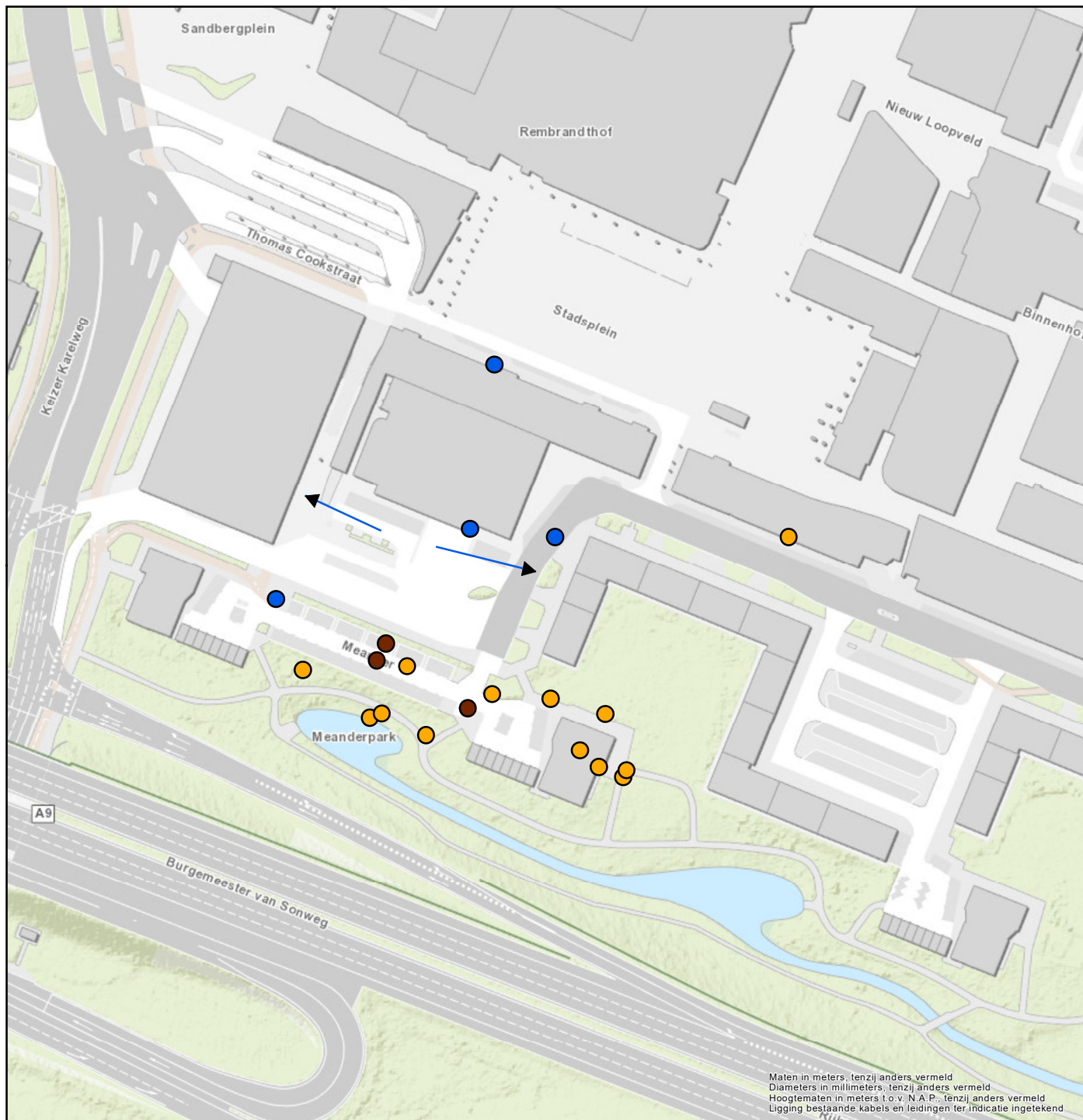
- Barataud M. 2015. – *Acoustic Ecology of European Bats. Species Identification, Study of their Habitats and Foraging Behaviour*. Biotope, Mèze; Muséum national d'Histoire naturelle, Paris (Inventaires et biodiversité series), 352 p.
- Dietz, C. & Kiefer, A. (2017). *Veldgids Vleermuizen van Europa*. Zeist: KNNV Uitgeverij.
- Russ, J. (2012). *British Bat Calls: A Guide to Species Identification*. Exeter: Pelagic Publishing.
- Willemsen, J. (2019). *Wet natuurbescherming Pathé bioscoop Amstelveen*. RPS. kenmerk: 1600006A18-R19-341.

Internetpagina's:

- www.vleermuis.net
- ndff-ecogrid.nl

Bijlage

1. Resultaten vleermuisonderzoek kraamperiode

Regionale ligging schaal 1:2.000

Legenda

Soort, Functie

- Dwerg spec, Foerageren
- Gewone dwergvleermuis, Foerageren
- Gewone dwergvleermuis, Overvliegen
- ➔ Gewone dwergvleermuis, Overvliegen

0 25 50 100 m

Project:	Pathé Amstelveen
Opdrachtgever:	Gemeente Amstelveen
Omschrijving:	Resultaten vleermuisonderzoek kraamperiode

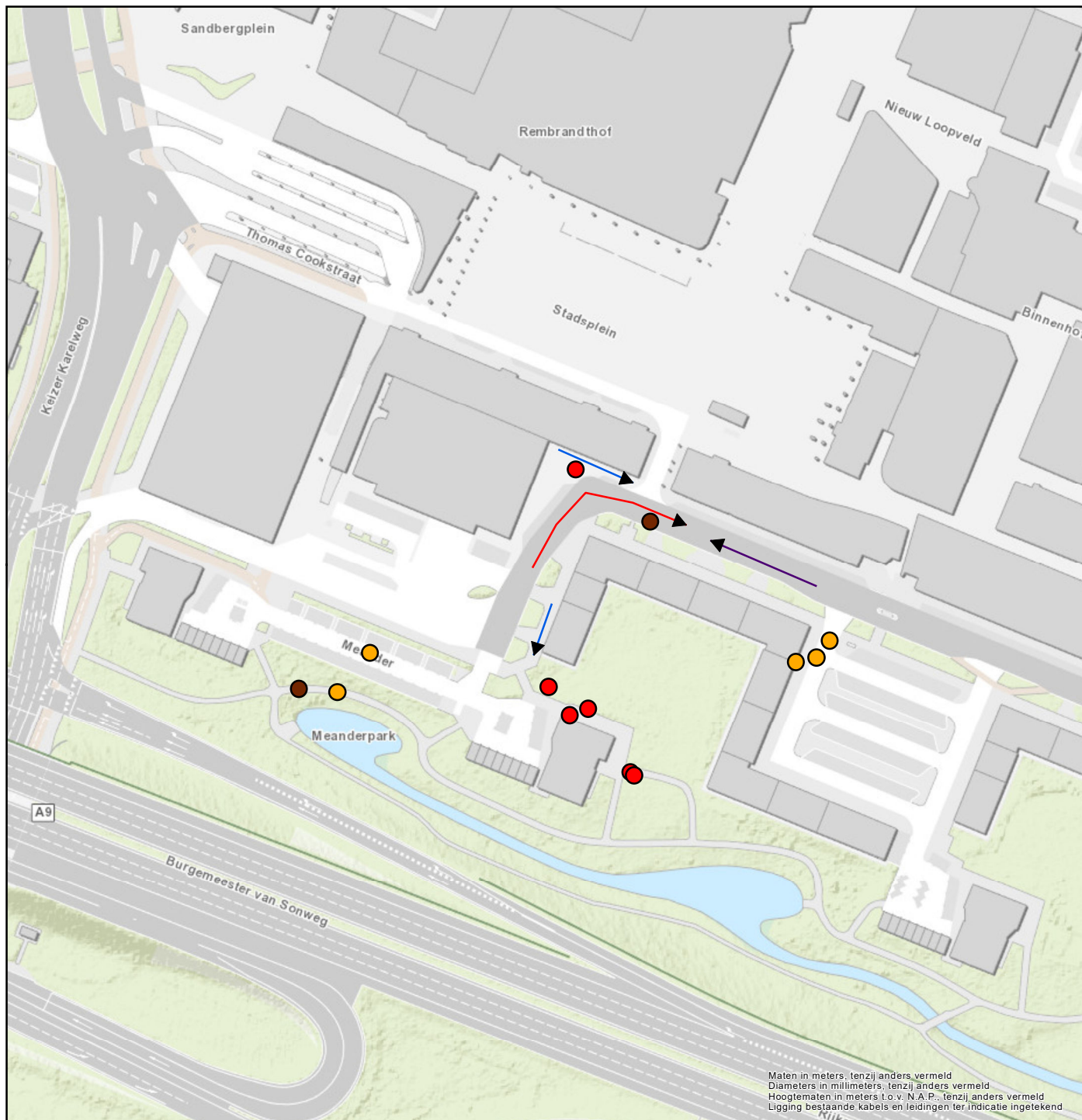

Projectnummer:	1600006A20
Projectleider:	T. Denayère
Auteur:	F. Reijngoudt
Fase:	Bestek
Logo opdrachtgever:	Gemeente Amstelveen

Formaat:	A4
Schaal:	1:2.000
Status:	Definitief
Datum:	10-10-2019
Blad:	1 van 1
Nummer:	1600006A20
Wijz:	

Bijlage

2. Resultaten vleermuisonderzoek paarperiode

Regionale ligging schaal 1:2.000

Legenda

Soort, Functie

- Dwerg spec., Foerageren
- Gewone dwergvleermuis, Foerageren
- Gewone dwergvleermuis, Sociaal geluid
- ➔ Dwerg spec., Overvliegen
- ➔ Gewone dwergvleermuis, Sociaal geluid
- ➔ Gewone dwergvleermuis, Overvliegen

0 25 50 100 m

Project:	Pathé Amstelveen
Opdrachtgever:	Gemeente Amstelveen
Omschrijving:	Resultaten vleermuisonderzoek paarperiode

Projectnummer:	1600006A20
Projectleider:	T. Denayère
Auteur:	F. Reijngoudt
Fase:	Bestek
Logo opdrachtgever:	Gemeente Amstelveen

Formaat:	A4
Schaal:	1:2.000
Status:	Definitief
Datum:	10-10-2019
Blad:	1 van 1
Nummer:	1600006A20
Wijz:	

Maten in meters, tenzij anders vermeld
Diameters in millimeters, tenzij anders vermeld
Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P., tenzij anders vermeld
Ligging bestaande kabels en leidingen ter indicatie ingetekend